HÖGSKOLAN I BORÅS

Barn, kultur och kommunikation - i ett förskoledidaktiskt perspektiv

Children, Culture and Communication - in a Pre-School Educational Perspective

30 högskolepoäng
30 credits

Ladokkod: 11FK31
Revision: 18.2
Fastställd av: Utskottet för utbildningar inom pedagogiskt arbete 2023-11-14
Gäller från: VT 2024

Nivå: Grundnivå
Huvudområde (successiv fördjupning): Didaktik (G1F)
Utbildningsområde: Undervisning 67%, Verksamhetsförlagd utbildning 33%
Ämnesgrupp: Utbildningsvetenskap/didaktik allmänt
Förkunskapskrav: Godkänt resultat från all VFU i tidigare terminer inom ramen för Förskollärarutbildning, 210 högskolepoäng.
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Innehåll

Kursen behandlar och problematiserar förskolans verksamhet utifrån barns perspektiv och deras förutsättningar för utveckling och lärande. I ett övergripande perspektiv behandlar kursen lekens betydelse, ämnesdidaktik och betydelsen av kultur och estetiska lärprocesser. Genom ett terminsövergripande arbete får studenterna bekanta sig med tematiskt arbete som arbetsmetod. Viktiga inslag utgörs av hur arbetet med matematik, språk och kommunikation liksom användningen av digitala verktyg kan gestaltas i förskolan. Studenterna arbetar tematiskt där innehållet i litteratur, föreläsningar, seminarier, workshopar och fältstudier diskuteras och problematiseras. I kursen agerar studenter som arbetslag där sociala relationer, konflikthantering och ledarskap synliggörs genom olika metoder för grupprocesser och grupputveckling. Studenten får praktisk kunskap om enkät som metod i förskolans systematiska kvalitetsarbete.

Mål

Efter avklarad kurs ska studenten kunna, med avseende på,

Kunskap och förståelse
1.1 redogöra för betydelsen av estetiska lärprocesser och tematiskt arbete i förskolan som stimulerar barns utveckling och lärande
1.2 diskutera och problematisera begreppen barnkultur och barns kultur
1.3 redogöra för och diskutera lekens betydelse för barns lärande av matematik, språk och kommunikation utifrån ett inkluderande perspektiv
1.4 beskriva och problematisera pedagogers roll i relation till barns lek
1.5 redogöra för och diskutera hur barns kunskaper och erfarenheter tas tillvara för att stimulera varje barns lärande och utveckling
1.6 visa kunskap om teorier kring barns utveckling av matematisk förståelse
1.7 redogöra för teorier kring barns språkutveckling och litteracitetsutveckling

Färdighet och förmåga
2.1 tillämpa och problematisera digitala verktyg och multimodalt berättande som pedagogiska redskap för barns lärande och utveckling
2.2 skriva och bearbeta texter enligt vedertagen svensk skriftspråksnorm och med användandet av källhänvisningsteknik enligt Harvardsystemet
2.3 tillämpa ämneskunskaper om grundläggande matematik som krävs för yrkesutövning
2.4 identifiera och analysera litteracitetsutveckling och den språkliga miljön i förskolan med stöd av utvecklingsteorier
2.5 använda olika metoder för att stimulera och utveckla barns kommunikation och kognitiva medvetenhet kring språk
2.6 visa kunskaper om hur flerspråkighet kan användas som tillgång i det pedagogiska arbetet

2.7 tillämpa och diskutera estetiska uttrycksformer
2.8 konstruera enkätfrågor och analysera enkät i relation till systematiskt kvalitetsarbete

Värderingsförmåga och förhållningssätt
3.1 diskutera och problematisera pedagogisk dokumentation som metod för uppföljning, utvärdering och utveckling av arbetet i förskolan
3.2 ha insikt om systematiskt kvalitetsarbete och dess betydelse för utveckling av förskolans verksamhet och barns möjlighet till utveckling och lärande
3.3 förklara och reflektera hur kollegialt samarbete och eget pedagogiskt ledarskap påverkar yrkesrollen
3.4 argumentera för didaktiska val med stöd i vetenskapliga metoder och texter
3.5 argumentera för lekens betydelse i förskolan

Undervisningsformer

Föreläsningar, seminarier, workshops, arbete i studiegrupp samt fältstudier.

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer

Kursen examineras genom följande examinationsmoment:

Redovisning Tematiskt arbete i förskolan
Lärandemål: 1.1, 1.3, 1.5, 2.1, 2.6, 2.7, 3.3
Högskolepoäng: 5
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd
Övrigt: Muntlig gruppredovisning (RE06)

Tematiskt arbete i förskolan
Lärandemål: 1.1, 1.3, 2.2, 3.4
Högskolepoäng: 3
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd
Övrigt: Individuell inlämning (IN07)

Seminarium Estetik och barns kultur i förskolan
Lärandemål: 1.1, 1.2
Högskolepoäng: 2
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd
Övrigt: Seminarium (SE14)

Systematiskt kvalitetsarbete och enkät som metod
Lärandemål: 2.2, 2.8, 3.1, 3.2
Högskolepoäng: 3
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd
Övrigt: Inlämning (IN08)

Seminarium Lek som didaktiskt verktyg
Lärandemål: 1.4, 3.5
Högskolepoäng: 3
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd
Övrigt: Litteraturseminarium (SE15)

Matematikdidaktik
Lärandemål: 1.3, 1.6, 2.3, 3.4
Högskolepoäng: 2
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd
Övrigt: Workshop (NÄ09)

Redovisning Språk, kultur och kommunikation
Lärandemål: 1.3, 2.1, 2.4, 2.5, 2.6
Högskolepoäng: 2
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd
Övrigt: Individuell redovisning (RE07)

Litteracitet och boksamtal

Lärandemål: 1.7, 2.4, 2.5
Högskolepoäng: 2
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd
Övrigt: Workshop (NÄ08)

Tentamen Matematik
Lärandemål: 1.6, 2.3
Högskolepoäng: 3
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd
Övrigt: Individuell skriftlig tentamen (TE09)

Leken i förskolan
Lärandemål: 1.4, 2.2, 3.4, 3.5
Högskolepoäng: 3
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd
Övrigt: Inlämning (IN09)

Enkät som metod
Lärandemål: 2.8
Högskolepoäng: 2
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd
Övrigt: Workshop (NÄ10)

Vid omexamination kan andra examinationsformer förekomma om examinator anser det nödvändigt.

Det maximala antalet examinationstillfällen för varje examination i kursen är 5. Ett förbrukat examinationstillfälle är en examination där studenten har fått betyg (U/G/VG).

Väl godkänd, VG, på hel kurs kan student erhålla när student har VG på mer än 50% av de poäng som är VG-grundande.

Om studenten har ett beslut/rekommendation om särskilt pedagogiskt stöd från Högskolan i Borås på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att anpassa examinationen. Examinator har att utifrån kursplanens mål avgöra om examinationen kan anpassas i enlighet med beslutet/rekommendationen.

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Kurslitteraturen är i huvudsak på svenska men kurslitteratur på engelska, norska och/eller danska kan förekomma.

Barnkonventionen: FN:s konvention om barnets rättigheter. (2009). Stockholm: UNICEF Sverige (64 s)

Björklund, Camilla (2010). *En två många: om barns tidiga matematiska tänkande.* 1. uppl. Stockholm: Liber (174 s)

Doverborg, Elisabet & Pramling Samuelsson, Ingrid (2012). *Att förstå barns tankar: kommunikationens betydelse.* 4., [rev.] uppl. Stockholm: Liber (96 s)

Doverborg, Elisabet, Pramling Niklas & Pramling Samuelsson, Ingrid (2020). *Att arbeta med tema i förskolan: en metodikbok*. Stockholm: Liber (128 s)

Eidevald, Christian (2017). *Systematiska analyser för utvärdering och utveckling i förskolan: Hallå, hur gör man?*. 2. uppl. Stockholm: Liber (312 s)

Gjems, Liv (2018). *Förskolans arbete med tidig litteracitet - på barns villkor.* 1. upp. Lund: Studentlitteratur (192 s)

Håkansson, Jan (2021). *Systematiskt kvalitetsarbete i förskola, skola och fritidshem.* 3. uppl. Lund: Studentlitteratur.

Jederlund, Ulf (2023). *Musik och språk: ett vidgat perspektiv på barns språkutveckling och lärande.* 3. Stockholm: Liber Kap. 1, 4, 6 (131 s)

Jensen, Ruth & Kranmo, Astrid Lill (2016). *Att utforska praktiken i förskolan.* 1. uppl. Lund: Studentlitteratur (192 s)

Karlsson, Ola, Språkrådet (2017). *Svenska skrivregler*. 4. uppl. Stockholm: Liber (312 s)

Kjörling, Anne-Marie (2017). *Textsamtal & bildpromenader*. Stockholm: Lärarförlaget. (utdrag, 64 s)

Klerfelt, Anna & Qvarsell, Birgitta (2021). *Kultur, estetik och barns rätt i pedagogiken.* Malmö: Glererups (243 s)

Lahdenperä, Pirjo (red,) (2018). *Den interkulturella förskolan - Mål och arbetssätt.* Stockholm: Liber (139 s)

Läroplan för förskolan, Lpfö 18. (2018). Stockholm: Skolverket (24 s)

Löfdahl Hultman, Annica & Ribaeus, Katarina (red.) (2021). *Förskollärarens metod och vetenskapsteori.* 1. uppl. Stockholm: Liber (180 s)

Nasiopoulou, Panagiota, Williams, Pia & Lantz-Andersson, Annika (2021): Preschool Teachers' Work with Curriculum Content Areas in Relation to Their Professional Competence and Group Size in Preschool: A Mixed-methods Analysis, *Scandinavian Journal of Educational Research*, (14 s)

Nilsson, Björn. (2022). *Samspel i grupp : introduktion till gruppdynamik.* 3 uppl. Lund: Studentlitteratur (188 s)

Nilsson, Monica, Grankvist, Anna-Karin, Johansson, Elin, Thure, Jeanette och Ferhopt, Beth (red.) (2018). *Lek, lärande och lycka. Lekande och utforskande i förskolan*. 1.uppl. Malmö: Gleerups (128 s)

Nordgren, Pia (2021). *Språk i sikte. Barns interaktionsutveckling i relation till perception och kognition*, ss. 21-34, ss. 111-122. Lund: Studentlitteratur. (utdrag, 105 s)

Pihlgren, Ann (2020). *Samtala om texter*. Stockholm: Skolverket. (13 s)

Skaremyr, Ellinor (2019). *Språkliga gemenskaper och minoritetsspråkiga barn i svensk förskola.* Karlstad: Karlstads universitet. (143 s)

Solem, Ida Heiberg & Reikerås, Elin Kirsti Lie (2004). *Det matematiska barnet.* 1. uppl. Stockholm: Natur och kultur (344 s)

Svenska skrivregler. 4. uppl. (2017). Stockholm: Liber (312 s)

Vesterlund, Mallo (2015). *Musikspråka i förskolan: med musik, rytmik och rörelse.* 3 uppl. Stockholm: Liber (135 s)

Åberg, Ann & Lenz Taguchi, Hillevi (2018). *Lyssnandets pedagogik. Etik och demokrati i pedagogiskt arbete*. 2.uppl. Stockholm: Liber (216 s)

Åsén, Gunnar & Vallberg Roth, Ann-Christine (2012). *Utvärdering i förskolan: en forskningsöversikt.* Stockholm: Vetenskapsrådet (84 s)

Ytterligare litteratur/vetenskapliga artiklar kan tillkomma enligt lärares anvisningar (ca 150 s)

Studentinflytande och utvärdering

Före kursstart inbjuds studenterna till kursinformationsmöte. Kursen utvärderas i enlighet med gällande riktlinjer för kursvärderingar vid Högskolan i Borås, där studenternas synpunkter ska inhämtas. Kursutvärderingsrapporten publiceras och återkopplas till deltagande och blivande studenter i enlighet med ovan nämnda riktlinjer, och ligger till grund för framtida utveckling av kurser och utbildningsprogram.

Kursansvarig lärare ansvarar för att utvärdering enligt ovan genomförs.

Övrigt

Kursen ingår i Förskollärarutbildning, 210 hp.